

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen/3.1

Den 1. marts 2010

TALE TIL SAMRÅD DEN 17. MARTS 2010 I FOLKETINGETS FØDEVAREUDVALG

(det talte ord gælder)

Spørgsmål AI

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor indholdet af pesticidrester i dansk frugt endnu en gang steget fra 2007 til 2008 på trods af, at ministeren i tidligere samråd klart har tilkendegivet, at problemet ville blive løst?”

Spørgsmål AJ

”Hvilke initiativer vil ministeren nu sætte i værk for at sikre forbrugerne mod pesticidrester i frugt fremover?”

Svar

- Jeg vil gerne svare samlet på udvalgets spørgsmål AI og AJ.
- Ingen skal være i tvivl om, at det er en vigtig målsætning for mig, at danske fødevarer indeholder så få pesticidrester som muligt.
- Pesticidrester i fødevarer er et område, som der holdes nøje øje med, og kontrollen viser heldigvis, at

grænseværdierne generelt overholdes. Forbrugerne kan med andre ord føle sig trygge ved de fødevarer de køber.

- I Danmark er det tilladt at bruge plantebeskyttelsesmidler, så længe landmænd, gartnere og frugtavlere følger de gældende regler på området og grænseværdierne for restindhold overholdes.
- Det er også tilladt at importere og sælge fødevarer, hvis restindhold af pesticider er under den tilladte grænseværdi. Derfor kan det ikke undgås, at der vil være små rester af pesticider i noget af det frugt og grønt, der er på det danske marked.
- Det første samrådsspørgsmål påstår så, at indholdet af pesticidrester i dansk frugt generelt er steget fra 2007 til 2008. Sådant en skråsikker konklusion er der imidlertid ikke belæg for i Fødevarestyrelsens rapport over pesticidrester i fødevarer på det danske marked, som blev offentliggjort i december 2009.
- Af den fremgår det, at der i 2007 blev udtaget 84 prøver til analyse af dansk produceret frugt, og at der blev påvist rester af plantebeskyttelsesmidler i 55 %. I 2008 blev der udtaget 75 prøver og fundet rester i 56 %. I begge år var der alene 2 prøver som viste overskridelser af grænseværdierne.
- Det er dog ikke muligt at lave en direkte sammenligning af det samlede resultat for alle afgrøder for

de to år. Kontrolprogrammet sammensættes sådan, at vi over en årrække kontrollerer bredt i udbudet af frugt. Det er derfor ikke det samme antal af de enkelte typer af frugt og grønt, der er blevet undersøgt hvert år. Nogle år bliver der f.eks. undersøgt flere gulerødder og færre jordbær.

- Derfor har Fødevarestyrelsen siden 2006 udvalgt 6 fokusafgrøder, som hvert år indgår i prøveudtagningen med så mange prøver, at udviklingen i restindhold kan følges på et mere sikkert grundlag. For frugt er de valgte fokusafgrøder: Æbler, pærer og jordbær.
- Og det er ganske vist rigtigt, at andelen af pærer med pesticidindhold steg fra 2007 til 2008. Årsagen til denne stigning er ifølge Dansk Gartneri sandsynligvis problemer med pæreskurv i sensommeren 2008, hvilket har ført til et øget brug af svampemidler.
- Samtidig med stigningen for pærer, sås imidlertid et fald i pesticidindholdet i jordbær og i æbler.
- Samlet set var indholdet af pesticidrester i to ud af tre fokusafgrøder lavere i 2008 end i 2007. Derfor er der heller ikke i fokusafgrøderne umiddelbart belæg for at sige, at indholdet er steget fra 2007 til 2008.
- Ifølge Fødevarestyrelsens rapport overholder fødevarer på det danske marked generelt de gældende regler for pesticidrester. Og rapporten konkluderer, at fødevarerne på det danske marked ikke bør give forbrugerne anledning til sundhedsmæssige bekym-

ringer, og at et øget indtag af frugt og grønt har en sygdomsforebyggende effekt.

- Selvom de restindhold, der findes i vores fødevarer, ud fra en videnskabelig vurdering med den nuværende viden, ikke giver anledning til sundhedsmæssige bekymringer, er det vigtigt for mig, at dansk frugt og grønt indeholder så få pesticidrester som muligt.
- Der spørges til, hvilke initiativer der er sat i værk for at sikre forbrugerne mod pesticidrester fremover.
- Vi har i Danmark et bredt udvalg af økologiske varer på markedet. Og jeg arbejder for at fremme økologien i Danmark yderligere. Netop økologien giver forbrugerne muligheden for at fravælge fødevarer med pesticidrester.
- Men vi skal naturligvis også arbejde på at optimere den konventionelle produktion af frugt og grønt, så dansk frugt og grønt ikke indeholder flere pesticidrester end nødvendigt.

- Jeg ved, at målsætningen om at dyrke frugt med så lavt indhold af pesticidrester som muligt også er i fokus hos de danske avlere.
- Der introduceres løbende alternative metoder til at undgå skadevoldere i frugtavl i Danmark. Det kan fx være mekanisk bekæmpelse af ukrudt eller brug af rov-insekter til bekæmpelse af skadedyr.
- Desuden forskes der i disse år i at få en effektiv produktion samtidig med, at restindholdet i de modne frugter reduceres.
- Sidste år startede f.eks. et stort forskningsprojekt, ”Bæredygtig fremtid for dansk konsumfrugt”.
- En del af projektet går netop ud på at finde nye sprøjteteknikker og alternative behandlingsmetoder, der vil kunne nedsætte pesticidindholdet i de modne afgrøder. Der forskes bl.a. i at sprøjte tidligere, så der er en længere periode uden behandlinger inden høsten. Samtidig forskes i flere alternative metoder til bekæmpelse af skadevoldere i frugtavl.
- Under ”Grøn Vækst” har regeringen samlet en række initiativer med det formål at minimere anvendelsen af pesticider i dansk landbrug og gartneri.
- Et af initiativerne er at udvælge bedrifter til et særligt fokuseret rådgivningsforløb bl.a. for at nedbringe pesticid-belastningen generelt for bedriften, herunder for at nedbringe restindholdene i afgrøderne.

- Desuden videreføres aftalen med Dansk Gartneri om, at Fødevarestyrelsen udleverer analyseresultater. Disse resultater kan Dansk Gartneri herefter bruge som baggrund for rådgivning af de enkelte avlere for at nedbringe mængden af pesticidrester i de danske afgrøder.
- Under Grøn Vækst prioriteres også grundig og afbalanceret information til danske forbrugere om forekomsten af rester af pesticider i afgrøder, der spises af de danske forbrugere.
- Afslutningsvis vil jeg gerne igen gøre det klart, at det er regeringens helt klare mål at begrænse mængden af pesticider i dansk frugt og grønt samt at udføre en effektiv kontrol med mængden af pesticider både i dansk og udenlandsk producerede produkter.
- Jeg mener, at regeringens indsats herunder gennem Grøn Vækst vil bidrage betydeligt til denne indsats.
- Kombineret med, at forskerne får kommunikeret den nye viden hurtigt ud til erhvervet, og at de danske gartnere ønsker at bruger den nye viden om anvendelse af pesticider på en mere optimal måde, får vi bugt med skadevolderne i frugt og grønt samtidig med, at vi får færre pesticidrester i dansk frugt og grønt.
- Anbefalingen om at spise mindst 600 g frugt og grønt om dagen gælder altså – trods pesticidrester – stadig.